

ساز و نعمت

www.ketab.ir

علی نور محمدی

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: نورمحمدی، علی، ۱۳۴۲

عنوان و نام پدیدآورنده: نماز و نعمت / علی نورمحمدی

مشخصات نشر: تهران: نورسا، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص

فروست: مجموعه کتاب‌های نماز بهترین سبک مدیریت کار و زندگی [ج] ۲۳

شابک: ۲-۲۳-۷۹۰۹-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: نماز - جنبه‌های قرآنی / نماز - جنبه‌های مذهبی / اسلام

ردیف: کنگره: ۱۳۹۴ ج. ۲۳ ن ۸۶ / ۲ / ۱۸۶ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵۳

شماره کتابشناسی: ۳۹۶۵۷۲۲

نماز و نعمت

مؤلف: علی نورمحمدی

با سپاس از آقایان:

دکتر داود خواجوی

حجت الاسلام امین ادریسی

حجت الاسلام حسین شریفی

صفحه آرای: احمد نورمحمدی

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۶,۰۰۰ ریال

شابک: ۲-۲۳-۷۹۰۹-۶۰۰-۹۷۸

تمامی حقوق محفوظ و متعلق به انتشارات نورسا می باشد

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، پایین تر از حسینیه ارشاد، خیابان کوشا، پلاک ۱۰

۰۲۱-۲۲۲۲۸۱۵۹ www.noursa.ir info@noursa.ir

noursa_ir

فهرست تفصیلی مطالب

۱۳	پیشگفتار	-----
۱۸	مقدمه	-----
۲۳	ارتباط نما: با نعمت	-----
۲۶	مشتقان و مترداف نعمت در قرآن	
۲۷	معنا و مفردات نعمت	
۲۷	فرق نعمت با ثواب	
۲۹	انواع نعمت‌های خداوند	-----
۳۰	نعمت‌های مادی خداوند	
۳۲	۱- نعمت مادی خداوند، نرگس و گل	
۳۲	۲- نعمت مادی خداوند، سلامت بدن	
۳۲	۳- نعمت مادی، همسر، فرزندان، نوادگان	
۳۲	۴- نعمت مادی، رزق پاک	
۳۲	۵- نعمت مادی، انتخاب همسر شایسته	
۳۳	۶- نعمت مادی، سایه، پناهگاه، لباس	
۳۳	۷- نعمت مادی، تسخیر زمین برای ساختن خانه و قصر	
۳۳	۸- نعمت مادی، رام بودن چارپایان سواری	
۳۴	۹- نعمت مادی، رام بودن شتر	
۳۴	۱۰- نعمت مادی، تمام منافع چارپایان	
۳۴	۱۱- نعمت مادی، حرکت کشتی‌ها در دریا	
۳۵	۱۲- نعمت مادی، باغ خرما، انگور	
۳۵	۱۳- نعمت مادی، چشمه‌های آب	

- ۱۴- نعمت مادی، تمام خوراکی‌های حلال ۳۵
- ۱۵- نعمت مادی، آب گوار و آب تلخ دریا ۳۵
- ۱۶- نعمت مادی، دریا و مواهب آن ۳۵
- ۱۷- نعمت مادی، کشت محصول ۳۶
- ۱۸- نعمت مادی، دارایی و معیشت کامل ۳۶
- نعمت‌های معنوی خداوند ۳۷
- ۱- نعمت معنوی، دین خدا ۳۹
- ۲- نعمت معنوی، ابزار درک و فهم ۳۹
- ۳- نعمت معنوی، تائید الهی ۳۹
- ۱- نعمت معنوی، تعلیم و آموزش ۳۹
- ۳۹- نعمت معنوی، وجود والدین ۳۹
- ۶- نعمت معنوی خدا، برگزیده الهی شدن ۴۰
- ۷- نعمت معنوی خدا، آموزش علم کامل ۴۰
- ۸- نعمت معنوی امامت و ولایت ۴۰
- ۹- نعمت معنوی، تمییز قبله ۴۱
- ۱۰- نعمت معنوی، هدایت به راست ۴۱
- ۱۱- نعمت معنوی، حرم امن مکه ۴۱
- ۱۲- نعمت معنوی، ایمان به خدا ۴۱
- ۱۳- نعمت معنوی، مدیران الهی ۴۲
- ۱۴- نعمت معنوی، سروری و آقایی ۴۲
- ۱۵- نعمت معنوی، قلب سلیم ۴۲
- ۱۶- نعمت معنوی، وحدت و همدلی ۴۲
- ۱۷- نعمت معنوی، قدرت و توان برتری بر دیگران ۴۲
- ۱۸- نعمت معنوی، دفع شر دشمن ۴۳
- ۱۹- نعمت معنوی، فتح و پیروزی ۴۴
- ۲۰- نعمت معنوی، نجات از سختی‌ها ۴۴
- ۲۱- نعمت معنوی، امدادهای غیبی ۴۴
- ۲۲- نعمت معنوی خدا، طهارت و پاکی ۴۵

- ۲۳- نعمت معنوی خدا، وجود امنیت و سلامت ۴۵
- ۲۴- نعمت معنوی خدا، فراغت بال (وقت کافی داشتن) ۴۵
- ۲۵- نعمت معنوی، تأثیر نپذیرفتن از دوستان فاسد ۴۵
- ۲۶- نعمت معنوی، توفیق انجام وظیفه الهی ۴۶
- ۲۷- نعمت معنوی، عفو و گذشت ۴۶
- ۲۸- نعمت معنوی، روزه گرفتن ۴۶
- ۲۹- نعمت معنوی، نصرت الهی در هنگام ضعف ۴۶
- ۳۰- نعمت معنوی، آرامش شب و تلاش روز ۴۷
- ۳۱- نعمت معنوی، زنده شدن دوباره ۴۷
- ۳۲- نعمت معنوی، تبعیت از انبیاء و توحید ۴۷
- ۳۳- نعمت معنوی، محبوبیت بین مردم ۴۸
- ۳۴- نعمت معنوی، خلافت و مدیریت روی زمین ۴۸
- ۳۵- نعمت معنوی، قدرت جسمانی ۴۸
- ۴۹- فلسفه اعطای نعمت**
- ۱- فلسفه اعطای نعمت، تسلیم خدا شدن ۴۹
- ۲- فلسفه اعطای نعمت، آیت شدن ۴۹
- ۳- فلسفه اعطای نعمت، عبادت خدا کردن ۵۰
- ۴- فلسفه اعطای نعمت، شکرگزار شدن ۵۰
- ۵۱- برخورداران از نعمت‌های خاص الهی**
- ۱- برخوردار از نعمت، پیامبران علیهم‌السلام ۵۲
- ۲- برخوردار از نعمت، صدیقان ۵۲
- ۳- برخوردار از نعمت، شهدا (اولوالعلم، گواهان) ۵۲
- ۴- برخوردار از نعمت، صالحان ۵۲
- ۵- برخوردار از نعمت، شهدا در جنگ ۵۲
- ۶- برخوردار از نعمت، حضرت نوح علیه‌السلام ۵۳
- ۷- برخوردار از نعمت، حضرت یونس علیه‌السلام ۵۳
- ۸- برخوردار از نعمت، حضرت سلیمان علیه‌السلام ۵۳
- ۹- برخوردار از نعمت، حضرت داود علیه‌السلام ۵۳

- ۱۰- برخوردار از نعمت، حضرت خضر علیه السلام ۵۳
 ۱۱- برخوردار از نعمت، حضرت ایوب علیه السلام ۵۴
 ۱۲- برخوردار از نعمت، حضرت لوط علیه السلام ۵۴
 ۱۳- برخوردار از نعمت، حضرت مسیح علیه السلام ۵۴
 ۱۴- برخوردار از نعمت، حضرت محمد صلی الله علیه و آله ۵۴

۵۵ ----- راه های شکر نعمت های خداوند

- ۱- شکر نعمت، یادآوری نعمت های خداوند ۵۶
 ۲- شکر نعمت، قرار گرفتن در زمره بندگان صالح ۵۶
 ۳- شکر نعمت، انجام عمل صالح ۵۶
 ۴- شکر نعمت، بیان و اظهار نعمت های خدا ۵۶
 ۵- شکر نعمت، استفاده درست از نعمت ها ۵۷

۵۹ ----- اهمیت کسب نعمت های خداوند

- ۱- کسب نعمت، واجب است ۶۰
 ۲- کسب نعمت، مبادی است ۶۰
 ۳- کسب نعمت، جهاد در راه خدا ۶۰

۶۱ ----- راه های افزایش نعمت خدا برای نمازگزار

- ۱- افزایش نعمت، با بندگی خدا ۶۳
 ۲- افزایش نعمت، با درخواست واقعی همه چیز از خدا ۶۳
 ۳- افزایش نعمت، با ترس از خدا ۶۴
 ۴- افزایش نعمت، با رعایت تقوای الهی و پذیرش حق ۶۴
 ۵- افزایش نعمت، با دوری از گناه ۶۴
 ۶- افزایش نعمت، با الگو گیری از رفتار پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ۶۴
 ۷- افزایش نعمت، با مطالعه قرآن، اقامه نماز و انفاق ۶۵
 ۸- افزایش نعمت، با تبعیت از قرآن و تقوا ۶۵
 ۹- افزایش نعمت، با حکومت، دانش، آموزش، امنیت ۶۵
 ۱۰- افزایش نعمت، با رعایت سنن الهی و بجا آوردن حق نعمت ها ۶۶
 ۱۱- افزایش نعمت، با انگیزه و توجه به تدبیر الهی ۶۶
 ۱۲- افزایش نعمت، با تلاش در خشکی و دریا ۶۷

- ۱۳- افزایش نعمت، با تقسیم‌بندی حدود کار..... ۶۷
- ۱۴- افزایش نعمت، با ندادن مال یا کار به افراد نادان..... ۶۸
- ۱۵- افزایش نعمت، با رعایت حساب و کتاب در کارها..... ۶۸
- ۱۶- افزایش نعمت، با بردن نام خدا در شروع هر کار..... ۶۸
- ۱۷- افزایش نعمت، با اشتغال مداوم به کار مناسب..... ۶۸
- ۱۸- افزایش نعمت، با تلاش به قدر توانایی خود..... ۶۹
- ۱۹- افزایش نعمت، با انجام کارهای شایسته و نیکو..... ۶۹
- ۲۰- افزایش نعمت، با میانه‌روی در انجام کارها..... ۶۹
- ۲۱- افزایش نعمت، با ایمان، هجرت و جهاد..... ۷۰
- ۲۲- افزایش نعمت، با اقامه نماز و صبر و تحمل..... ۷۰
- ۲۳- افزایش نعمت، با خضوع در برابر خدا..... ۷۱
- ۱- افزایش نعمت، با حرکت در مسیر اصلاح امور..... ۷۱
- ۲۵- افزایش نعمت، با دسترنج و زحمت کشیدن..... ۷۱
- ۲۶- افزایش نعمت، با کارکردن بعد از نمازها..... ۷۲
- ۲۷- افزایش نعمت، با مالیت اقتصادی در ایام حج..... ۷۲
- ۲۸- افزایش نعمت، با تعاون و همکاری با هم..... ۷۲
- ۲۹- افزایش نعمت، با بوجای کردن به دارائی دیگران..... ۷۳
- ۳۰- افزایش نعمت، با نترسیدن از کمالات نفرات خود..... ۷۳
- ۳۱- افزایش نعمت، با وحدت، پیوند و برادری..... ۷۳
- ۳۲- افزایش نعمت، با فروتنی و تواضع با استرادل..... ۷۴
- ۳۳- افزایش نعمت، با اخلاق خوش با مشتریان..... ۷۴
- ۳۴- افزایش نعمت، با دعا برای برادران..... ۷۴
- ۳۵- افزایش نعمت، با رعایت امانت‌داری..... ۷۴
- ۳۶- افزایش نعمت، با پرداخت صدقه واجب..... ۷۴
- ۳۷- افزایش نعمت، با پرداخت زکات..... ۷۴
- ۳۸- افزایش نعمت، با رعایت طهارت و پاکیزگی..... ۷۵
- ۳۹- افزایش نعمت، با نیکوکاری به خانواده..... ۷۵
- ۴۰- افزایش نعمت، با درخواست آموزش از خداوند..... ۷۵
- ۴۱- افزایش نعمت، با توکل به خداوند..... ۷۶

- ۴۲- افزایش نعمت، با انجام وظیفه در قبال مردم ۷۶
- ۴۳- افزایش نعمت، با بذل و بخشش مناسب ۷۷
- ۴۴- افزایش نعمت، با استفاده نکردن نعمت برای معصیت ۷۷
- ۴۵- افزایش نعمت، با شناخت و شکر خدا، تحمل رنج ۷۷
- ۴۶- افزایش نعمت، با صرفه جویی، قناعت ۷۷
- ۴۷- افزایش نعمت، با ریخت و پاش و اسراف نکردن ۷۷
- ۴۸- افزایش نعمت، با رعایت عدالت و نیکوکاری ۷۸
- ۴۹- افزایش نعمت، با رعایت حق همسایگی ۷۸

عوامل تأخیر در اعطای نعمت ----- ۷۹

- ۱- تأخیر نعمت، عدم تحمل و بی اعتمادی به خدا ۷۹
- ۲- تأخیر نعمت، آمرزش نخواستن از خدا ۸۰
- ۳- تأخیر نعمت، کم گفتن ذکر و یاد خدا ۸۰
- ۴- تأخیر نعمت، رخص بودن و حرص خوردن ۸۰

عوامل کم شدن نعمت نای ما لزمان ----- ۸۱

- ۱- کم شدن نعمت، با روال عقل ۸۲
- ۲- کم شدن نعمت، با طغیان و ستم کردن ۸۲
- ۳- کم شدن نعمت، با گناه کردن ۸۳
- ۴- کم شدن نعمت، با پیروی از شیطان ۸۳
- ۵- کم شدن نعمت، با شرک ورزیدن به خدا ۸۳
- ۶- کم شدن نعمت، با کفر ورزیدن به خدا ۸۳
- ۷- کم شدن نعمت، با انجام اعمال بد ۸۴
- ۸- کم شدن نعمت، با تنبلی و به تأخیر انداختن کارها ۸۴
- ۹- کم شدن نعمت، با ظلم و ستم کردن ۸۴
- ۱۰- کم شدن نعمت، با تبهکاری کردن ۸۵
- ۱۱- کم شدن نعمت، با کشتن فرزندان خود ۸۵
- ۱۲- کم شدن نعمت، با اختلاف داشتن با مردم و همکاران ۸۵
- ۱۳- کم شدن نعمت، با اسراف کردن ۸۶
- ۱۴- کم شدن نعمت، با گریز از حق و خیرگی ۸۶

- ۱۵- کم شدن نعمت، با گناه و کفران نعمت ۸۶
 ۱۶- کم شدن نعمت، با تباه کردن نعمت‌ها ۸۷
 ۱۷- کم شدن نعمت، با نپرداختن حقوق برادر مسلمان ۸۷
 ۱۸- کم شدن نعمت، با حرام‌خواری کردن ۸۷
 چرا خداوند دادن نعمت را به خود نسبت می‌دهد؟ ۸۸

۸۹- عوامل بهره‌مندی از نعمت بهشت

- ۱- نعمت بهشت، با ایمان کامل به خداوند ۹۰
 ۲- نعمت بهشت، با انجام عمل صالح ۹۰
 ۳- نعمت بهشت، با رعایت تقوا ۹۰
 ۴- نعمت بهشت، با هجرت در راه خدا ۹۰
 ۵- نعمت بهشت، با جهاد جانی و مالی ۹۰
 ۶- نعمت بهشت، با برو نیکی ۹۱
 ۷- نعمت بهشت، تقرب به خدا ۹۱
 ۸- نعمت بهشت، اخلص در کارها ۹۱

۹۳- عوامل و موجبات کفران نعمت

- ۱- کفران نعمت، افتراء به خدا، ناسپاسی ۹۴
 ۲- کفران نعمت، حسادت، وجود نعمت پیامبران علیهم‌السلام ۹۵
 ۳- کفران نعمت، انکار قرآن ۹۵
 ۴- کفران نعمت، انکار نعمت‌های خدا ۹۵
 ۵- کفران نعمت، فروش آیات خدا به ناروا ۹۵
 ۶- کفران نعمت، برگشت از دین خدا ۹۶
 ۷- کفران نعمت، سوگند دروغ، سخنان کفرآمیز ۹۶
 ۸- کفران نعمت، رویگردانی از خدا ۹۷
 ۹- کفران نعمت، تکبر ۹۷
 ۱۰- کفران نعمت، مغرور شدن با کسب نعمت ۹۷
 ۱۱- کفران نعمت، دروغ‌گویی ۹۸
 ۱۲- کفران نعمت، سرمستی، غفلت، فخر فروشی ۹۸
 ۱۳- کفران نعمت، پیروی از شیطان، فحشاء و منکر ۹۸

- ۹۸- کفران نعمت، گناه کردن..... ۹۸
- ۹۹- کفران نعمت، بخل در انفاق..... ۹۹
- ۹۹- کفران نعمت، سوگند خوردن برای منع انفاق..... ۹۹
- ۹۹- کفران نعمت، به بردگی کشاندن مردم..... ۹۹
- ۱۰۰- کفران نعمت، دوست نداشتن رسیدن نعمت به دیگران..... ۱۰۰
- ۱۰۰- کفران نعمت، حسادت در بدست آوردن ثروت دوستان..... ۱۰۰
- ۱۰۰- کفران نعمت، توقع بی جا داشتن برتری های دیگران..... ۱۰۰
- ۱۰۰- کفران نعمت، ترس از مرگ، فرار از جنگ..... ۱۰۰
- ۱۰۱- کفران نعمت، شایعه پراکنی اخبار نسنجیده..... ۱۰۱
- ۱۰۱- کفران نعمت، پشتیبانی از مجرمین..... ۱۰۱
- ۱۰۱- کفران نعمت، نفاق و دورویی..... ۱۰۱
- ۱۰۲- کفران نعمت، استنکاف و سرپیچی کردن..... ۱۰۲
- ۱۰۲- کفران نعمت، ظلم و ستمگری..... ۱۰۲
- ۱۰۲- کفران نعمت، کشاندن دیگران به گمراهی..... ۱۰۲

عواقب کفران نعمت ----- ۱۰۵

- ۱- عواقب کفران نعمت، مهلت نهی برای افزودن بر گناه..... ۱۰۵
- ۲- عواقب کفران نعمت، گرفتن توفیق و درگزالی..... ۱۰۶
- ۳- عواقب کفران نعمت، شریک قرار دادن بی خدا..... ۱۰۶
- ۴- عواقب کفران نعمت، قطع و گرفتن هدیه نعمت..... ۱۰۷
- ۵- عواقب کفران نعمت، عذاب جهنم در آخرت..... ۱۰۷

نمازگزاران، قدردان نعمت های خداوند ----- ۱۰۹

منابع و مآخذ ----- ۱۱

پیشگفتار

انسان‌ها به‌طور دائم، به فکر پیشرفت و موفقیت خود و تلاش برای رسیدن به یک زندگی رفیع‌تر و توأم با آرامش هستند، اما وجود مشکلات متعدد در کار و زندگی، باعث شده آن‌ها بپرسند، ما برای چه خلق شده‌ایم؟ چرا باید این همه مشکلات را تحمل کنیم؟

در جواب می‌شنوند که ما خلق شده‌ایم تا خداوند را عبادت کنیم.

معما به مراتب پیچیده‌تر می‌شود! عبادت چیست؟ مگر خداوند به عبادت ما احتیاج دارد؟ نقش عبادت و نماز در کار و زندگی ما چیست؟

با توجه به این سؤالات، بعضاً اشخاصی که در این باره صحبت می‌کنند، تحقیق جامعی پیرامون کارکرد «عبادت و نماز» که متناسب با شرایط زمان، محیط، سن، سواد، جنسیت، کار و زندگی افراد در جامعه باشد صورت نداده‌اند و لذا مفاهیم «عبادت و نماز» با دلایل جامع دینی، علمی و کاربردی برای مخاطبین تشریح نمی‌شود تا ارتباط آن با مدیریت کار و زندگی معین و مشخص گردد.

با این پیش‌فرض‌ها، ما به دنبال ارتباط مفاهیم «کلمات نماز» با «مدیریت کار و زندگی» در ابعاد «مدیریت بر خویشتن»، «مدیریت بر خانواده»، «مدیریت بر سازمان» و «مدیریت بر جامعه» از جنبه‌های مختلف فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی بودیم تا دریابیم حکمت خداوند بزرگ از قرار دادن، این کلمات در نماز چه بوده است و نقش و تأثیر نماز در همه ابعاد کار و زندگی چگونه است.

طی سه دهه مسئولیت اجرایی و مشاوره مدیریت، اکثر کتب مدیریت علمی، اسلامی و نماز را مطالعه و خلاصه نموده و به این نتیجه رسیده که قرآن به زیبایی هر چه تمام به همه سؤالات ما پاسخ می‌دهد، به عنوان نمونه:

﴿ أَتُلُّ مَا أَوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴾

آنچه را از کتاب (آسمانی) به تو وحی شده تلاوت کن و نماز را برپا دار، که نماز (انسان را) از زشتی‌ها و گناه باز می‌دارد و یاد خدا بزرگ‌تر است و خداوند می‌داند: **سماح کارهایی انجام می‌دهید!**

این آیه به ما تفسیر می‌دهد که برای درک مفاهیم «کلمات نماز» در مدیریت کار و زندگی، باید هرگز به زبان، سنت نبوی، عقل و اجماع (علم، تجربه و تخصص مرتبط) رجوع نکرده و انجام وظایف خویش را بر این مبنا شکل دهیم، چون خدا در قرآن «هدف از عبادت» را حرکت انسان به سمت «سود و آبادانی» بیان فرموده است:

﴿ ... قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا ... ﴾

... گفت: ای قوم من، خدای یکتا را بپرستید، که شما را جزا و خدایی نیست، اوست که شما را از این زمین آفریده و آباد کرد و شما را از شما خواسته است...

مسلماناً برای اینکه انسان به «هدف از عبادت» که همان «سود و آبادانی» است برسد، باید تمام رفتار و کارش در جهت عقل، علم، تفکر، خلاقیت، رشد و توسعه متوازن در همه امور باشد و از هر نوع اقدام جاهلانه‌ای که منجر به فساد، تفرقه، ناامنی، تخریب و جنگ می‌شود خودداری نماید.

خداوند مدبر؛ برای تبیین عمل منتج به «سود و آبادانی»، قرآن را اساس دین،

معصومین علیهم السلام را مدیر و تشریح کننده دین و نماز را ستون و واجب دین قرار داده تا حلقه ارتباط روزانه نمازگزاران با اسلام باشند، پس اگر ما انسان‌ها در جهت کسب علم برتر، کسب روزی حلال، رسیدن به کمال و تلاش برای آبادانی زمین طبق مبانی قرآن، سنت، عقل، علم و قانون اقدام کنیم، عبادت خداوند را انجام داده و می‌دهیم و به اهداف و موفقیت‌های مورد انتظار در دنیا و آخرت خواهیم رسید. رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) درباره کلمات و کارکرد نماز در اداره کار و زندگی می‌فرماید:

«اگر سرمایه‌هایی را که در اختیار داریم، درست بشناسیم و به کار ببریم، بی‌یزتیریم، حق خدا، ملت ما و مسلمان‌ها خواهند بود. همین نماز، یکی از سرمایه‌هاست. نماز را می‌خوانیم، با غفلت عبور می‌کنیم؛ مثل این است که یک انسان متلا به فقر غذایی، کمبود ویتامین، کمبود پروتئین، محتاج مواد لازم، یک محبای دسترسی پیدا کند که پراز همه‌ی این موادی است که او ا نیاز دارد؛ بعد آن را بو کند، کنار بگذارد! خب، باز کن، بخور، استفاده کن، نیرو را بفرست به بدن خودت؛ همین طور بو می‌کنی، می‌گذاری کنار؟! حالا آن‌ها یه اصلاً امتناء نمی‌کنند، هیچ. ما نماز را همین طور بو می‌کنیم، می‌گذاریم کنار. کلمه‌ی نماز درس است، کلمه‌ی نماز حال است؛ اگر قدرش را بدانیم»

(۲۳ اردیبهشت ۱۳۹۲ - در دیدار با مداحان)

همچنین معظم له دریامی به بیست و دومین اجلاس مدیری نماز این گونه می‌نگارند:

«قرآن کریم در توصیف قدرتمندان مؤمن و در صدر وظایف آن اقامه‌ی نماز را نام برده است: «الَّذِينَ إِنَّ مَكْنَائَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ...»^۱ این وظیفه، در عمل شخصی، کیفیت بخشیدن به نماز است، و در تلاش اجتماعی، ترویج نماز و همگانی کردن آن.

۱- همان کسانی که هر گاه در زمین به آنها قدرت بخشیدیم، نماز را برپا می‌دارند... # حج: ۴۱

کیفیت یافتن نماز بدین معنی است که نماز، با حال و حضور ادا شود؛ نمازگزار به نماز با چشم «میعاد ملاقات با خدا» بنگرد و در آن، با خدای خود سخن بگوید و خود را در حضور او ببیند؛ نماز را تا می‌تواند در مسجد و تا می‌تواند به جماعت بگذارد و ترویج نماز، هر حرکت و تلاشی است که در راه همگانی کردن آن، و تبیین اهمیت آن، و آسان کردن دسترسی به آن، بتوان صورت داد.

صاحبان اندیشه و بیان، با گفتن و نوشتن؛ دارندگان رسانه‌ها و منبرها با پرداخت حدّاب و هنری؛ مسئولان دستگاه‌ها هر یک متناسب با کارکرد آن دستگاه، ما را و انداین وظیفه‌ی بزرگ را ادا کنند... و نشانه ایمان صاحبان تمکّن خدای تعالی، نماز، در جامعه‌ی اسلامی ما روزه‌روز نمایان‌تر گردد...» (۱۱ شهریور ۱۳۹۲ - پیام به اجلاس سراسری نماز)

با لطف خداوند، ما از نماز، که تلاش خود را برای تدوین نظام مدیریت اسلامی، ایرانی آغاز نمودیم، پس از تحقیق فراوان به این جمع‌بندی رسیدیم که «نماز» مبناء و محور مدیریت اسلامی و زبان مشترک همه مسلمین جهان است و براین اساس هر کلمه از نماز را به عنوان یک اصل در مدیریت کار و زندگی قرار دادیم و با تحقیق در مشتقات، مترادف‌ها، متضادها، کلمات نماز در قرآن و روایات و متون علمی مرتبط با آن کلمه، اقدام به گردآوری و تدوین این موارد نمودیم، تا جایگاه و ارزش هر کلمه از نماز را در ابعاد مختلف مدیریت کار و زندگی معین نماییم و خوشبختانه با هماهنگی و نظارت «مرکز تخصصی مطالعه نماز» این کار منطبق با نظرات کارشناسی دوستان جمع‌بندی گردید که نتایج آن در چهل موضوع تحت عنوان مجموعه کتب «نماز، بهترین سبک مدیریت کار و زندگی» تقدیم شما ملت بزرگ ایران اسلامی می‌گردد.

امیدواریم این کار مورد رضایت خداوند بزرگ قرار گرفته و شما مردم عزیز ایران و جهان اسلام حداکثر بهره‌برداری را از این کتب در اداره کار و زندگی خود ببرید.

بدین جهت لازم می‌دانم تشکر و سپاس خود را این‌گونه ابراز نمایم:

سپاس از خداوند، مدیر یگانه هستی، که توفیق این کار را نصیبمان فرمود.

سپاس از همه شهدابه‌ویژه شهید «شعبان علی نورمحمدی» که انگیزه‌بخش ما بودند.

سپاس از همه منتقدین، که نقد سازنده ایشان سبب کامل‌تر شدن آثار گردید.

سپاس از عزیزان همکار و همیار که خالصانه در خلق این آثار کمک نمودند.

❖ جناب حجت الاسلام آقای امین ادریسی، محقق و حافظ کل قرآن، که همکاری شایسته‌ای با ما داشته و دارند.

❖ جناب حجت الاسلام آقای حسین شریفی، کارشناس مرکز تخصصی نماز که با ارائه نظرات تخصصی و اصلاحی، خالصانه زحمت کشیدند.

❖ جناب آقای دکتر داود خواجه‌وی، که در تدوین، تطبیق معانی و مفاهیم هر کتاب مددشی افروخته‌اند.

❖ جناب آقای مهرداد نورمحمدی، که در طراحی و صفحه‌آرایی کتب زحمات فراوانی متقبل شدند.

❖ جناب آقای دکتر احمدیان، که با اشتیاق خوب، مشوق ما در ادامه کار بودند.

❖ جناب آقای دکتر احمد شفیع‌زاده، که با حمایت‌های خود، یاور ما بودند.

❖ جناب حجت الاسلام آقای محمد مادی غیل؛ مدیر مرکز تخصصی استاد اقامه نماز که با درایت پیگیر تکمیل این آثار بودند.

و در پایان از همه بزرگان اندیشمند و خوانندگان محرم که با مطالعه و ارائه نظرات تکمیلی، ما را در ادامه این راه مقدس یاری خواستند، با تمام وجود تشکر و قدردانی می‌کنم.

علی نورمحمدی
«مدیرعامل موسسه مطالعات مدیریت نورسا»
و «مدیر انتشارات نورسا»

مقدمه

ارتباط نماز با مدیریت کار و زندگی

نمازگزاران عزیز؛ خداوند متعال، همه انسان‌ها را از دو بعد مادی (جسم) و بعد معنوی (عقل، قلب، روح) آفریده است و برای اینکه انسان‌ها به خوبی خود را مدیریت نمایند - برای هر یک از ابعاد، معیارهای سلامت را تعیین فرموده است.

❖ برای سلامت جسم انسان؛ انواع خوردنی‌ها و نوشیدنی‌های پاک را آفریده تا انسان با خوردن، غذای حلال و پاک و رعایت بهداشت، سلامت بماند.

❖ برای سلامت عقل انسان؛ اسماء الهی (علم برتر) را به حضرت آدم علیه السلام آموخته تا انسان با سبب علم برتر (قرآن)، راه مستقیم و درست را در زندگی با تفکر، تعقل و انتخاب نماید.

❖ برای سلامت قلب انسان؛ امامات پاک را به قلب (مرکز احساسات) انسان تابانده تا با فهم، عشق و محبت و رهبری رفیقان نماید و از تمنیات دل و هوی نفس خود را، در امان بگذرد.

❖ برای سلامت روح انسان؛ فطرت پاک را او نهاده تا با پرستش حق، اقامه نماز و عبادت، آرامش یابد و از اضطراب و همراهی خود را دور سازد.

خداوند حاکم، مدیر و مدبر؛ با توجه به افزایش نسل بشر، بروز اختلافات در بین آن‌ها به جهت تبیین شرایط فوق و یادآوری خطرها و تنبیه و دشمنی شیطان با انسان، حضرت آدم علیه السلام را به عنوان اولین پیامبر و مدیر بر زمین انتخاب فرمود، تا این مدیر الهی، در نقش مربی، راهنما و تعیین‌کننده حدود و برطرف‌کننده اختلافات بین انسان‌ها باشد و در ادامه تاریخ، ۱۲۴ هزار پیامبر را با وظایف معین برگزید و «سبک مدیریت کار و زندگی» را در قالب کتب آسمانی، برای هدایت نسل بشر نازل فرمود، تا انسان‌ها با اشتراک معانی و وحدت رویه طبق اصول تعیین شده الهی رفتار نمایند.

نمازگزار مؤمن؛ قطعاً ایمان داریم که، خواندن «قرآن و نماز» و درک مفاهیم آن سبب «انجام اعمال صالح» می‌گردد. بدین جهت ما باید مفاهیم «کلمات نماز» را از «آیات قرآن» و کلام معصومین علیهم‌السلام درک کنیم تا هنگام نماز بفهمیم چه می‌گوییم که قرآن بدین منظور فرموده است؟

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ ...﴾
ای کسانی که ایمان آورده‌اید، در حال مستی (ناهشیاری و بی‌توجهی) به نماز نزدیک نشوید تا بدانید چه می‌گویید...
﴿نساء: ۴۳﴾

پس ما نمازگزاران باید منظور، معنی و مفاهیم «کلمات نماز» را از دیدگاه قرآن، سنت، مبراهای علمی و مطالعه و درک کنیم تا بفهمیم یک «کلمه از نماز» در «قرآن» چه وظایفی را از ما انتظار دارد، آن وقت است که با شناخت می‌توانیم وظایف خود را در مدیریت «زندگی» درست انجام دهیم.

از طرفی وقتی برای تطبیق این مفاهیم به علم مدیریت رجوع می‌کنیم، کاملاً مشخص است که همه‌ی افراد مدیر، هدف جزء اداره کردن بهینه امور منطبق با ارزش‌های حاکم بر جامعه ندارند چرا که «مدیریت» این‌گونه تعریف شده: «فرآیند به‌کارگیری عناصر مادی و انسانی از طریق برنامه‌ریزی، سازماندهی، بسیج منابع، هدایت و کنترل در جهت رسیدن به اهداف فرد یا سازمان برابر با ارزش‌های جامعه».

خداوند مدیر مدبر مفاهیم «کلمات نماز» را سبب افزایش علم و معرفت، ایجاد انگیزه و عامل انجام بهترین عمل در کار و زندگی نمازگزاران قرار داده است تا اهداف کار و زندگی را فراموش نکنند و این سبک مدیریت، بهترین روش است برای ایجاد اشتراک معانی، حفظ وحدت در بین نمازگزاران و انجام بهترین کارها. استدعا داریم، مفاهیم کلمات نماز را با برداشت مدیریتی مطالعه و مرور فرمایید تا این مفاهیم الهی موجب بروز رفتار برتر در همه مراحل کار و زندگی شما گردد.